



**Školní vzdělávací program
Lesní mateřské školy Malala**

ŽIVOT NA ZEMI



Obsah

1. [Identifikační údaje](#)
2. [Obecná charakteristika](#)
3. [Podmínky vzdělávání](#)
4. [Organizace vzdělávání](#)
5. [Charakteristika vzdělávacího programu](#)
6. [Vzdělávací obsah](#)
7. [Systém evaluace](#)

ŠVP Lesní mateřské školy Malala je vypracován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro předškolního vzdělávání platného od září roku 2021.

V Mnichovicích, dne 20. 2. 2024



IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: Lesní mateřská škola Malala, z.ú. (dále jen Malala)

Sídlo: Malala, z. ú., Kozí 23, Mnichovice - Myšlín, 251 64

IČO: 11735947

Provozovna: pozemek č.1217/5, Jidaška, k.ú. Mnichovice u Říčan, Praha - východ

Web: www.malala.cz

Telefon: +420 725 783 479

email: skolka@malala.cz

ID datové schránky: e7rkxjz

Právní forma: zapsaný ústav

IZO: 181146975

Bankovní spojení: č. ú.: 117349572/5500

Ředitelka: Mgr. et Bc. Zuzana Pilzová

Zpracovatel ŠVP: Mgr. Klára Šedivá a Bc. Natálie Brettlová



1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA - VIZE A STRATEGIE LMŠ MALALA

2.1. Filosofie Lesní mateřské školy Malala

Malala je moderní vzdělávací instituce poskytující komplexní předškolní vzdělávání. Malala poskytuje komplexní výchovně-vzdělávací program v naprosté většině v přírodě s využitím lesa a přírodních materiálů. Důraz je kladen na všechny složky well-beingu dětí, zejména pak spánek malých dětí. Vzdělávání se opírá o volnou a tvořivou hru. Vzdělávací program je v maximální míře přizpůsobován individuálním vzdělávacím potřebám jednotlivých dětí. V Malale je kladen důraz na kontinuální vzdělávání průvodců i další profesionalizaci a zkvalitňování poskytovaných služeb.

Jsme aktivní součástí komunity lesních školek v ČR, jsme členem Asociace lesních MŠ (www.lesnims.cz) a hlásíme se k Etickému kodexu pedagoga lesní mateřské školy. Jako organizace věříme v otevřenost, pluralitu a toleranci.



2.2. Základní hodnoty mateřské školy Malala

Radost

Dětem v Malale je poskytován dostatek času a bezpečného prostoru pro poznávání, objevování, zkoumání i chybování, které k úspěšnému výchovně-vzdělávacímu procesu neodmyslitelně patří. Je rozvíjena dětská tvořivost. Průvodci podporují radost z pohybu, výsledků vlastní práce a spolupráce s ostatními, a z vlastního výrobku. Je minimalizováno vzdělávání zaměřené na výkon a soutěžení, naopak je důležitá vnitřní motivace, a to nejen u dětí, ale i dospělých, které děti provázejí (dále průvodci).

Respekt

Vzájemný respekt ve skupině je základem pro socializaci dětí v jejich současném životě a přípravu na život. Je kladen důraz na přijímání rozdílů, jedinečnosti a individuality. Respekt je třeba chovat nejen ke kamarádům a dospělým ve školce, ale také k rodičům, sousedům, k přírodě i zbytku okolního světa.

Respekt je pro průvodce v Malale významný nejen při práci s dětmi, ale i s jejich rodiči, kteří jsou jako primární pečovatelé vnímáni jako partneři ve výchově a vzdělávání.

Otevřenost

Malala podporuje děti i rodiče v otevřené komunikaci. Je otevřená dětem a jejich potřebám bez rozdílů. Malý kolektiv vedený dvěma průvodci umožňuje přistupovat ke všem v rámci možností individuálně a poskytovat každému dítěti takový prostor a podmínky k učení, které pro úspěšný proces potřebuje. Jako organizace věříme v otevřenost, pluralitu a toleranci.

Láskyplnost

Průvodci v Malale jsou si plně vědomi potřeb dětí. Je k nim přistupováno laskavě, trpělivě a citlivě. Je kladen důraz na zachování důstojnosti každého dítěte. Děti se v předškolním věku učí převážně nápodobou. Laskavý přístup nejen ve vzájemných vztazích a péči o druhé, ale také v péči o přírodu.

Zodpovědnost

Zodpovědnost v Malale znamená na prvním místě bezpečnost dětí, kvalitní a udržitelný výchovně-vzdělávací proces. Dětem je poskytnut bezpečný prostor ke hře, vzdělávání i dalšímu životu ve školce. Děti jsou vedeny k odpovědnosti za sebe a své chování. Samy se starají o své věci, které by si měly poznat, umět se samy najít, pohlídat svoje fyziologické potřeby. Průvodci jim jsou stále k dispozici a rádi jim pomáhají, děti jsou však nejprve vybídnuté k samostatnosti.



3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

a) Věcné, materiální: Vzdělávací prostředí a vybavení

Vzdělávacím prostředím Malaly je oplocený areál a les. V zahradě se nachází tee-pee a domeček “tiny house”. Tee-pee slouží pro odpočinek a spánek mladších dětí. Domeček slouží k uložení osobních věcí dětí a průvodců, didaktických pomůcek a dalšího vybavení potřebného ke vzdělávání. V domečku se děti také stravují během zimy, suší si tu oblečení, a starší “nespinkací” děti zde tráví polední klid. Od jara do podzimu se děti s ohledem na počasí stravují venku. Zázemí je jednoduché, praktické a estetické. Jednoduché zejména pro děti, praktické pro průvodce a estetické pro všechny.

b) Životaspráva: Stravování, rytmus a řád

Pro spokojené vzdělávání dětí musí být uspokojeny základní potřeby dětí, mezi které patří strava, rytmus a řád.

Strava dětí je zajištěna externím dodavatelem, soukromou školní jídelnou ZŠ a MŠ Magic Hill. Svačiny si děti nosí vlastní, takové, jaké mají rády a také se mohou na jejich přípravě podílet. Děti jsou v jídlu povzbuzovány, ale nejsou k jídlu nuceny.

S ohledem na zdraví předškolních dětí je dbáno na pitný režim. Děti mají vlastní lahvičky, v zimě termosky s teplým čajem. V případě potřeby je dětem pití doplňováno (v zimě teplé). Rytmus a řád se prolínají celým vzdělávacím procesem v Malale. Od denních činností po roční koloběh. Průvodci jsou zároveň připraveni přizpůsobit činnost v LMŠ individuálním potřebám dětí. Denní program je flexibilní s ohledem na aktuální potřeby celé skupiny.

c) Psychosociální = psychohygienické podmínky: Bezpečné prostředí

Pro spokojený pobyt dítěte v mateřské škole je třeba, aby cítilo bezpečí a jistotu. Jsou přesně stanovena [pravidla soužití](#). Průvodci komunikují s dětmi srozumitelně, pravidla s dětmi často opakují a ujišťují se, že děti pravidlům rozumí.

Bezpečné a srozumitelné prostředí zajišťuje stálý tým průvodců, který je tvořen pravidelně se střídajícími dvojicemi. S dětmi jsou vždy dva průvodci.

LMŠ Malala má jednu třídu. Děti jsou podporovány k samostatné péči o sebe i své osobní věci. Každý má prostor pro své osobní věci (kapsář s náhradním oblečením, ramínko na denní oblečení). Ve svém batohu děti mají svačinu s pitím. Každé dítě své místo u stolu, děti, které potřebují odpolední spánek, mají svou postýlku v tee-pee, se svým polštářkem a spacákem.

Dny mají stejný rytmus a posloupnost činností se nemění. Důraz je kladen i na týdenní režim i denní režim.

d) Organizační chod LMŠ

Tým průvodců spolu pravidelně komunikuje pro zachování kontinuity vzdělávacího procesu a vyvážení jednotlivých činností. Čas a prostor k volné hře mají děti ráno po příchodu, před přivítacím ranním kruhem. Dále je prostor k volné spontánní hře dopoledne na místě, kam procházkou dojdou a odpoledne před příchodem rodičů. Řízená činnost probíhá při ranním



kruhu (komunikace ve skupině, společná činnost), při společné přípravě na jídlo (mytí rukou, básničky s díky za oběd), společném stolování. Dále je organizována společná procházka, resp. přesun na určené místo. Děti, které nepotřebují odpolední spánek, se věnují řízené činnosti v době spánku menších dětí. Děti mají prostor pro individuální aktivitu, pro experimentování a v případě potřeby i osobní soukromí. Jsou zároveň vedeny ke spolupráci ve skupině. Na děti není vyvíjen tlak a nejsou ke společné práci nuceny. Zejména děti v posledním (předškolním) roce jsou do společných řízených činností motivovány a povzbuzovány, stejně tak k dokončování zadaných úkolů.

Harmonogram dne

8:00 - 8:30	příchod dětí
8:00 - 9:15	volná hra, nabídka aktivit, předškolní příprava
9:15 - 9:30	ranní kruh
9:30 - 9:45	aktivity podle týdenního harmonogramu
9:45 - 10:15	svačina
10:15 - 11:45	volná hra
11:45 - 12:00	společná pohádka
12:00 - 13:00	oběd, příprava na odpočinek
13:00 - 14:30	odpočinek dětí s potřebou spát
13:00 - 13:30	odpočinek dětí, které už neusínají
13:30 - 14:00	klidové činnosti
14:45	svačina
15:15 - 16:00	volná hra a vyzvedávání dětí

e) Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou přizváni k běžnému programu pro hladkou adaptaci svého dítěte v prvních dnech docházky. Pokud si to přejí a jejich dítě to vyžaduje (s ohledem na jeho věk či potřeby), může rodič strávit několik dopolední ve školce se svým dítětem.

S rodiči komunikuje převážně ředitelka. Průvodci týmu komunikují s rodiči ohledně běžné denní agendy a evaluace dětí. Rodiče se mají možnost účastnit slavností a dalších akcí pro rodiče.

Každý týden dostávají rodiče zprávu ze školky, jednou za měsíc fotoalbum. Je-li to nutné, e-mailem či textovou zprávou jsou rodičům komunikovány další informace. Harmonogram školního roku, jídelníček a další informace jsou vyvěšeny také na nástěnce v LMŠ.

Rodiče jsou přizváni ke slavnostem (Svatomartinská slavnost, Adventní spirála, Vánoční setkání, Vynášení Morany, Svatojánská slavnost), komunitní setkání, dílny a brigády.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Malala je jednotřídní lesní mateřská škola s max. kapacitou 16 dětí, kterou navštěvuje věkově heterogenní skupina, ve věku 2,5 - 7 let. Děti jsou celodenně provázeny dvěma průvodci.



Pro děti se specifickými potřebami má Malala dveře otevřené, vnímáme pro celou skupinu jako obohacení. Malý kolektiv a přítomnost dvou dospělých nám umožňuje přistupovat ke všem individuálně a poskytovat každému dítěti takový prostor a výchovně vzdělávací podmínky, které pro úspěšný proces potřebuje. Jsme otevření zajistit dětem se SVP podpůrná opatření dle doporučení školského poradenského pracoviště, včetně asistenta pedagoga.

Kontakty na odborná pracoviště

Pedagogicko-psychologická poradna, pracoviště Říčany:

Adresa: Školní 2400/4, 251 01 Říčany

Vedoucí odloučeného pracoviště: Mgr. Jitka Svátková

Telefon: 606 681 827, 731 417 201, e-mail: ricany@pppsk.cz

Logopedie Markéta Vilímková, Mnichovice

Telefon: 607 705 172, e-mail: mark.vilimkova@seznam.cz

Vzdělávání nejmladších dětí - od 2,5 do 3 let

Malala přijímá děti od 2,5 let.

Průvodci u malých dětí zohledňují zejména:

- odpočinek a spánek (dobré podmínky v postýlkách v tee-pee),
- menší jazykovou vybavenost,
- prostor a čas pro socializaci v kolektivu (větší děti jsou vedeny k respektu a péči o menší děti),
- zapojení se do skupiny (egocentrismus),
- zvýšené potřeby emočních nároků (kontakt s dospělým),
- citlivou organizaci a střídání aktivit (důraz na řád, rituály a slavnosti),
- tréninků návyků a sebeobsluhy (starost o osobní věci, viz psychosociální podmínky výše),
- srozumitelnost a jednoduchost pravidel (viz psychosociální podmínky výše).

Prevence a řešení rizikového chování dětí

Prevence rizikového chování je v Malale nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího procesu a vychází z principů respektujícího přístupu, podpory duševní pohody a rozvoje sociálně-emočních dovedností. Děti jsou vedeny k otevřené komunikaci, spolupráci, respektování pravidel a zodpovědnosti za své chování. V bezpečném a podnětném prostředí, které podporuje přirozený pohyb, pobyt v přírodě a mezilidské vztahy, předcházíme projevům agresivity, úzkosti či vyčlenění. Pravidelně pracujeme s emocemi prostřednictvím her, vyprávění, modelových situací a komunitních kruhů, čímž napomáháme dětem osvojit si zdravé způsoby řešení konfliktů a vytváření pozitivních vztahů. Prevence je



prováděna v úzké spolupráci s rodiči a je přizpůsobena vývojové úrovni a individuálním potřebám každého dítěte.

V případě výskytu rizikového chování u dítěte postupujeme citlivě, s důrazem na porozumění příčinám chování a podporu pozitivní změny. Nejprve situaci individuálně vyhodnotí pedagogický tým, který zohlední věk, osobnost dítěte a okolnosti události. Následně je situace řešena v dialogu s dítětem formou rozhovoru, který vede k porozumění důsledkům chování a hledání vhodnějších způsobů jednání. Do řešení jsou zapojeni i rodiče, se kterými spolupracujeme na vytvoření jednotného přístupu a podpůrného prostředí jak ve školce, tak v domácím prostředí. V případě potřeby se obracíme na odborníky, abychom zajistili dítěti adekvátní podporu. Naším cílem není trestat, ale pomoci dítěti zvládat náročné situace a posilovat jeho sociální kompetence.



5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program vychází z **dlouhodobých vzdělávacích cílů**, kterými jsou:

- celostní rozvoj osobnosti dítěte, jeho samostatnosti a dalších 14 klíčových kompetencí,
- celoroční pobyt venku za každého počasí,
- podpora individuálních silných stránek dítěte, respekt k jeho slabým stránkám,
- vedení dětí k ohleduplnosti k ostatním a k péči o přírodu.

5.1 Metody a formy učení

Malala se opírá o cílové oblasti výchovně-vzdělávacího obsahu lesních mateřských škol, které vychází z RVP PV.

Malala se přiklání k „*Desateru o vzdělání*“, které vypracovala Stálá konference asociací ve vzdělávání (SKAV). Vzděláváním dětí „*usilujeme o společnost, která je sociálně soudržná, spravedlivá, ohleduplná ke všem živým bytostem a životnímu prostředí, založenou na svobodě a zodpovědnosti každého jedince. [...] Smyslem vzdělávání je, aby každý mohl rozvíjet co nejlépe svůj potenciál, najít své místo ve společnosti a prožít spokojený život.*“

Citace: <https://desateroskav.cz/>.

Průvodci v Malale využívají pro naplnění stanovených vzdělávacích cílů zejména následující metody a formy učení.

Volnou hru, která bývá jednou z významných forem výchovy v lesních školkách a i v Malale tvoří podstatnou část dne. V předškolním věku je volná hra nezbytná pro zdravý psychomotorický vývoj dětí. Není zaměřená na cíl ani soutěživost, rozvíjí vlastní bytost ve všech směrech. Zaměřená na proces, ne na cíl, rozvíjí komunikaci. Dochází při ní ke **spontánnímu učení** v oblasti zájmu dítěte podle možností, které nabízí okolní prostředí s ohledem na roční dobu. Dále při volné hře dochází ke **spontánnímu sociálnímu učení** v rámci skupiny. Průvodci volnou hru dětí sledují, a pokud je zachována důstojnost každého jedince ve skupině, do hry nezasahují. Děti mají stanovené pevné hranice, v nichž se děti mohou svobodně, volně a zároveň bezpečně pohybovat. Pokud jsou k tomu vhodné podmínky nebo to situace vyžaduje, je spontánní aktivita dětí využívána k **prožitkovému učení**. To vychází z aktuálního zájmu a potřeb dítěte, tedy ze silné vnitřní motivace a jedná se tedy o velmi efektivní formu učení.

Protikladem volné hry je **řízená činnost**, která je praktikována v omezené míře a děti se díky ní učí zejména reagovat na dospělého. Zařazování řízené činnosti v pravidelném rytmu každý den pomáhá dětem dobře chápat pořadí jednotlivých činností zajišťující ranní přivítání ve školce, hygienu, stravování a odpočinek. U dalších aktivit v rámci řízené činnosti je aplikován princip **pedagogiky s nabídkou**. Průvodci dětem představují nové básničky a hry, angličtinu i výtvarné a hudební aktivity, děti se mohou svobodně rozhodnout, jestli se těchto činností zúčastní nebo se budou věnovat volné hře. Jsou však k účasti motivováni a zejména u předškoláků dbáme na to, aby se účastnili aktivit, které jim pomohou s plynulým přechodem na základní školu.



Během volné hry i řízené činnosti také dochází ke **kooperačnímu učení**. Děti se často při hrách, konstruktivních činnostech i různých tvořivých činnostech dostávají do situace, kdy spolu potřebují komunikovat a spolupracovat. Tyto situace vznikají spontánně nebo jsou průvodci naplánovány. Děti vnímají fakt, že k dosaženému výsledku dospějí pouze tehdy, pokud budou na společném projektu spolupracovat a pomáhat si. Řeší náhodně vzniklé situace, konflikty, učí se vzájemně naslouchat, vyjadřují svůj souhlas či nesouhlas.

Mezi základní formu učení v Malale patří i tzv. **metoda tvořivé hry** vytvořená v Muzeu Říčany, kde byly průvodkyně proškoleny. Základním předpokladem je nabídnout dětem takovou tvořivou činnost, při které je veškerá aktivita přenesena z dospělého na dítě. Děti tedy pracují s vlastní fantazií, rozvíjejí kreativitu, hledají řešení vzniklých problémů, učí se ze svých chyb a samy rozhodují o tom, co se s jejich výrobkem bude dít dál. Metoda vede k prožitkovému učení, samostatnosti i kooperaci.

Práce s chybou je v Malale vnímána jako důležitá součást učení při tvořivé hře, ale děti jsou neustále povzbuzovány k poučení z chyb a omylů během celého výchovně - vzdělávacího programu.

Děti jsou dále vedeny k tomu, aby pod dozorem průvodců poznávaly své vlastní hranice a možnosti v situacích, které se mohou jevit jako rizikové. **Přínosné riziko** je pevně zakotveno snad ve všem výchovně-vzdělávacích plánech lesních školek a Malala není výjimkou.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH: “Život na zemi“

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je nově, na základě studia a zkušeností, vystaven tematicky, v šesti blocích. Ty v sobě zahrnují celou škálu vzdělávacích cílů RVP PV. Takový model vzdělávacího obsahu považujeme za dostatečně flexibilní, aby umožňoval pedagogům reagovat na aktuální vzdělávací a výchovné potřeby i zájmy dětí v průběhu celého roku. Pedagogové při tvorbě třídních vzdělávacích programů volí taková témata, která v sobě integrují činnosti a cíle z několika integrovaných bloků současně. Jako celek představují integrované bloky záměr pedagogů LMS Malala vést děti k péči, laskavosti a empatii k sobě samým, k blízkým lidem ve školce i mimo ni, k životnímu prostoru a všemu živému v něm. Dalšími hodnotami, na kterých jsou integrované bloky vystavěny, jsou sounáležitost, tvořivost a odolnost.

1. V mém těle je mi dobře

Dílčí vzdělávací cíle:

- Uvědomění si vlastního těla.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Rozvoj a užívání všech smyslů.



- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným.
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody..
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Co se děti naučí, než půjdou do školy:

- Dobře ovládat celé své tělo.
- Používat všechny smysly k poznávání a zkoumání svého okolí.
- Samostatně se svlékat a oblékat.
- Samostatně si dojít na záchod.
- Dodržovat zdravé hygienické návyky.
- Rozlišit zdravé a nezdravé potraviny.
- Chodit samostatně v terénu do kopce i z kopce, překonávat překážky (např. ležící klády).
- Skákat, přeskakovat překážky.
- Stát i skákat na jedné noze, balancovat.
- Vylézt na strom.
- Chránit své osobní soukromí a bezpečí.
- Poznat, respektovat a zaopatřit nebo komunikovat potřeby svého těla (hlad, žízeň, únava, zima, horko, bolest., atd.)
- Na přiměřeně krátkou dobu překonat tělesný diskomfort pro dosažení vyššího cíle.
- Odhadnout hranice svých schopností a podstupovat přiměřená rizika při jejich testování.
- Držet tužku uvolněným špetkovým úchopem.
- Stříhat a skládat papír.
- Bezpečně a efektivně používat pilu, kladivo, sirky.
- Zavázat uzel.
- Hodit a chytit míč, házet na cíl.

Jaké aktivity dětem nabízíme:

- S dětmi trávíme většinu dne v přírodním prostředí.
- Chodíme na procházky do lesa, pohybujeme se v terénu.
- Podporujeme děti ve všech lokomočních pohybech (chůze, běh, skákání, lezení, plazení, atd..).
- Při hrách s dětmi používáme pomůcky pro rozvoj hrubé motoriky (přírodniny, lano, míč, padák, obruče, atd.).
- Děti mají k dispozici pískoviště, blátivou kuchyňku, pracovní ponk s nástroji.
- Dětem dáváme dostatek prostoru pro to, aby byly samostatné.
- Nabízíme dětem výtvarné a tvořivé činnosti.
- Kreslíme a malujeme na zemi, na velké svislé plochy.



- Využíváme pracovní listy a sešity pro rozvoj grafomotoriky, zrakového a sluchového vnímání.
- S dětmi rozděláváme oheň a staráme se o něj.
- Hrajeme s dětmi smyslové hry, rozvíjíme postřeh, vnímání, koncentraci.
- Rozvíjíme zrakovou a sluchovou paměť.
- Cvičíme jógu, učíme se básničky s pohybem.
- V rámci poledního klidu zařazujeme relaxační cvičení, uvolňovací a křížové cviky.

Co se naučí i ty nejmladší děti:

- Poznat a komunikovat potřeby svého těla.
- Samostatně se svlékat.
- Samostatně se najíst.
- Chodit v terénu s podporou.
- Používat všechny smysly ke zkoumání svého okolí.
- Okoukávat a následně zkoušet pohyb a techniky starších dětí.

2. Pečuji o své vnitřní světýlko

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti).
- Získání relativní citové samostatnosti.
- Rozvoj schopnosti sebeovládání.
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit.
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.
- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Co se děti naučí, než půjdou do školy:

- Vyjádřit slovně své pocity, pozitivní i negativní.
- Říct důrazné "ne", pokud se necítím dobře v tom, co mi druhý dělá.
- Říct si o pomoc.
- Komunikovat a zaopatřit potřeby vycházející z vlastních pocitů.
- Sdílet druhému, co se mi líbí nebo nelíbí a proč.
- Zhodnotit, co se mi povedlo a co jsem se naučil.
- Mít radost z úspěchu.
- Myslet abstraktně.
- Porozumět čteným a vyprávěným příběhům, rozlišovat v nich dobro a zlo.
- Vymyslet si příběh podle fantazie.
- Uvědomovat si, jak situace a moje chování mohou působit na pocity druhých.

Jaké aktivity dětem nabízíme:

- Ráno a před obědem s dětmi sdílíme zážitky a pocity v komunitním kruhu.



- Často dětem dáváme prostor pro vyjádření myšlenek i pocitů, doptáváme se, pocity potvrzujeme.
- Podporujeme děti, aby dávaly průchod svým emocím, pokud je to bezpečné pro všechny zúčastněné.
- Učíme se pocity společně pojmenovat.
- Dětem dáváme možnost hodnotit, co se jim líbilo nebo nelíbilo v rámci toho, co ve školce prožily.
- Doptáváme se dětí, co se jim povedlo.
- Čteme a vyprávíme dětem příběhy a pohádky, včetně klasických.
- Čteme dětem příběhy, ve kterých vystupují emoce a následně s dětmi diskutujeme.
- Pokud děti nezvládnou samy mezi sebou vyřešit konflikt, pomáháme se sdílením pocitů a potřeb.
- Dáváme dětem prostor si vymýšlet a sdílet, co vymyslely.

Co se naučí i ty nejmladší děti:

- Dát najevo, když se necítí dobře.
- Říct “ne”, když se jim nelíbí, co jim někdo dělá.
- Říct, co se jim líbilo nebo nelíbilo v rámci toho, co ve školce prožily.
- S dopomocí dospělého porozumět pocitu, který prožívají.
- Mít radost z úspěchu.

3. Domluvíme se s ostatními

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.).
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.).
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Rozvoj kooperativních dovedností.

Co se děti naučí, než půjdou do školy:

- Naslouchat a porozumět čtenému i vyprávěnému přednesu.
- Srozumitelně a logicky vyslovit názor, myšlenku, pocit v rámci komunitního kruhu.



- Pomocí metod čtenářské pregramotnosti predikovat pokračování čteného příběhu.
- Pracovat ve dvojici i ve skupině na společném díle.
- Vyřešit konflikt domluvou nebo přizváním dospělého.
- Vyslechnout názor druhého.
- Říct si o pomoc.
- Uvědomit si, že ostatní se mohou cítit jinak, než já.
- Rozdělit se, vystřídat se, pomoci druhému.
- Respektovat ostatní bez ohledu na věk, pohlaví, hendikep.
- Brát na sebe různé role.
- Dodržovat zažitá a bezpečná pravidla chování a jednání s cizími lidmi.

Jaké aktivity dětem nabízíme:

- Společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinové konverzace.
- Prostor pro vyjádření myšlenek a pocitů v rámci komunitního kruhu.
- Sdílení zážitků.
- Vyprávění příběhů podle fantazie nebo podle osnovy (obrázků).
- Dramatizace.
- Přehrávání situací a vztahů pomocí loutek a maňásků.
- Sociální a interaktivní hry.
- Zpěv, společné hudební aktivity a hudebně pohybové hry vyžadující naslouchání a koordinaci s ostatními.
- Deskové a karetní hry.
- Poslech čtených i vyprávěných příběhů a pohádek, děti mají možnost se k nim vyjadřovat, příběhy dál rozvíjet, výtvarně je ztvárňovat.
- Prohlížení knih.
- Relaxační a odpočinkové aktivity zajišťující zdravou atmosféru a pohodu.
- Pravidelné návštěvy domova seniorů, divadel a muzeí.

Co se naučí i ty nejmladší děti:

- Naslouchat krátkému čtenému nebo vyprávěnému příběhu..
- Vyprávět zážitek.
- Říct si o pomoc.
- Vyjádřit libost a nelibost.
- Nesouhlas a nelibost vyjádřit verbálně, ne fyzicky.

4. Mám pevné kořeny

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.
- Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.



- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Co se děti naučí, než půjdou do školy:

- Mít povědomí o tradičních svátcích v průběhu roku.
- Orientovat se v ročním období, měsíci, týdnu, dni.
- Vyjmenovat členy rodiny a orientovat se ve vztazích mezi nimi.
- Pracovat s pojmy narození-život-smrt.
- Jednoduchá říkadla a písničky, která se vážou ke koloběhu roku a tradicím.
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (stolování, hygiena, oblékání,...)
- Spoluvytvářet a dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a bezpečného chování ve školce, na procházce v přírodě, ve městě a na exkurzích.
- Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči druhému, požádat o pomoc apod.)

Jaké aktivity dětem nabízíme:

- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů.
- Denní, týdenní i roční rituály, které dávají pocit bezpečí, porozumění světu, předvídatelnosti a sounáležitosti..
- Prožívání ročních rituálů a tradic společně, za přítomnosti rodiny.
- Prožívání čtyř ročních období v úzkém kontaktu s přírodou, vnímání ročního koloběhu všemi smysly.
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování.
- Jasná a srozumitelná pravidla soužití ve školce.
- Role Pomocníčka, který se v daný den podílí na chodu školky.
- Aktivity podporující sbližování dětí.
- Témata rodina, koloběh života, přátelství, vztahy.
- Společná četba klasických pohádek předávajících lidovou moudrost a tradice.
- Návštěvy divadelních a hudebních představení, muzeí a galerií.

Co se naučí i ty nejmladší děti:

- Pozdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, stolovat.
- Pravidelný rytmus dne.
- Mluvit o členech nejbližší rodiny.
- Prožívat slavnosti a tradice společně s ostatními a podílet se na nich.
- Jednoduchá říkadla.



5. Tvořím s radostí

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- Vytváření předpokladů pro kritické myšlení.
- Rozvoj jemné motoriky a bezpečných pracovních návyků.
- Porozumění pojmům zaměstnání, práce a profese.

Co se děti naučí, než půjdou do školy:

- Dokončit činnost.
- Nevzdávat se při nezdaru.
- Naplnit volný čas tvořivou činností nebo jinou aktivitou, kterou si sám zvolí.
- Samostatně zkoušet různé varianty a hledat funkční řešení.
- Bezpečně používat pracovní nástroje.
- Vyhledat pomoc v případě zranění.
- Uvědomit si, že dobře odvedená práce přináší radost a užitek.
- Pochopit časovou souslednost pracovních činností.
- Mluvit o tom, čemu se v zaměstnání věnují jeho rodiče.
- Uvědomit si, že svět práce zahrnuje celou škálu různých profesí.

Jaké aktivity dětem nabízíme:

- Svobodná hra.
- Materiál a nástroje pro volné tvoření (přírodniny, textil, hlína, spojovací materiály, papír, nůžky, drátky, provázky, kladivo, jehla...)
- Seznámení s pravidly bezpečné práce s ostrými nástroji.
- Bezpečné riziko.
- Řízené pracovní činnosti.
- Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte s viditelným cílem, aby mohlo být úspěšné.
- Podpora při nezdaru, práce s chybou.
- Hry podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční, dramatické).
- Kooperativní činnosti.

Co se naučí i ty nejmladší děti:

- Samostatně si hrát bez nabídky činností.
- Pracovat podle jednoduchých instrukcí.
- Bezpečně používat škrabku na odkorňování klacků, nůžky, lepidlo.



6. Pečuji o místo, kde žiji

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Co se děti naučí, než půjdou do školy:

- Respektovat vše živé okolo sebe.
- Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno.
- Zaposlouchat se do zvuků přírody.
- Rozpoznat stopy zvířat, která se běžně pohybují v lese.
- Porozumět tomu, že pokud pečujeme o prostředí, ve kterém žijeme, cítíme se v něm lépe my i ostatní živočichové.
- Oceňovat štedrost přírody.
- Odhadovat riziko a chovat se v přírodě bezpečně.
- Být odolný vůči počasí.
- Šetřit pitnou vodou.
- Iniciovat úklid, upozornit na nepořádek a odpadky v přírodě, bezpečně je uklidit.
- Třídit odpad.

Jaké aktivity dětem nabízíme:

- Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník).
- Svobodná hra v přírodním prostředí celoročně, za (téměř) každého počasí.
- Bezpečné riziko.
- Smyslové vnímání.
- Hledání a zkoumání pobytových stop zvířat.
- Badatelská výuka.
- Krmení a pozorování ptáků.
- Využívání darů přírody k tvořivým činnostem.
- Péče o zahradu, pěstování plodin na záhonech.
- Výlety do okolí školky.
- Pravidelný sběr odpadků v okolí školky.

Co se naučí i ty nejmladší děti:

- Pozorovat živé tvory aniž by jim ublížily.
- Využívat přírodní materiál ke hře a tvoření.
- Šetřit vodou.
- Poznat, co do přírody nepatří.



7. SYSTÉM EVALUACE

V LMŠ Malala probíhá evaluace nepřetržitě po celý školní rok na několika rovinách.

Vývoj dětí

Pedagogové na denní bázi pozorují děti při interakcích, řízených aktivitách i volné hře a vedou si poznámky o pokroku dětí a jejich individuálních potřebách. Své postřehy konzultují s kolegy i vedením na pravidelných týmových poradách a na pedagogické radě.

Pedagogové si denně předávají důležité postřehy k dětem formou zápisů v Denních záznamech. Každoročně vyplňují komplexní záznamový arch vycházející z Oregonské metody hodnocení dětí. Každé z dětí má ve škole své portfolio, do kterého jsou ukládány některé z jeho výtvorů. Zejména u dětí v posledním roce předškolní docházky je portfolio důležitým diagnostickým nástrojem a je též základem pro sebehodnotící rozhovory, které probíhají dvakrát ročně. Předškoláci rovněž prochází individuálním zjišťováním školní připravenosti, která pomáhá pedagogům identifikovat oblasti, ve kterých je třeba dítě podpořit před nástupem do školy.

Každoročně probíhají individuální schůzky mezi průvodkyní, rodiči a vedením LMŠ. Jejich tématem jsou individuální potřeby a pokroky dětí a připomínky rodičů k fungování LMŠ. Schůzky s rodiči předškoláků probíhají na přelomu října a listopadu, ostatní na přelomu února a března. Zpětná vazba od rodičů je sdílena v týmu a může být podnětem pro přijetí změn a opatření. V případě nově přijatých dětí probíhá navíc post-adaptační setkání po cca 6 týdnech od zahájení docházky.

Děti, pro které byl vytvořen Plán pedagogické podpory nebo Individuální vzdělávací plán, mají individuálně stanovený systém hodnocení podpůrných opatření a schůzky s rodiči jsou častější, zpravidla každé 3 měsíce.

Vzdělávací obsah

Pedagogové pracují s dětmi podle Třídního vzdělávacího plánu, který připravují průvodkyně na každé dva týdny, a to na základě vzdělávacího obsahu ŠVP, principů LMŠ, zájmu dětí a podmínek, které jsou dány roční dobou a předpokládaným počasím. TVP je pravidelně vyhodnocován na základě informací z pedagogických porad, zápisů v třídní knize a cílů ŠVP, toto vyhodnocení následně slouží jako podklad pro tvorbu následujících TVP. ŠVP se vyhodnocuje jednou ročně na základě zkušeností z proběhlého školního roku, které jsou diskutovány v celém týmu při závěrečné poradě..

Hodnocení zaměstnanců

Každý pedagog pracující v LMŠ Malala pravidelně zpracovává vlastní sebehodnocení. Během přípravného týdne plánuje směřování svého profesního rozvoje, které následně vyhodnocuje během schůzky s vedením ve třetím čtvrtletí. Součástí hodnocení a sebehodnocení pedagogů jsou hospitace, které se konají zpravidla 2x ročně a pomáhají pedagogům identifikovat silné stránky a možnosti seberozvoje.



Kolegové, kteří nastoupí během školního roku, procházejí individuálně sestavenou uváděcí podporou, jejíž součástí je zaškolení, hospitace, sebehodnocení a plán dalšího profesního růstu.

Součástí systému evaluace jsou supervizní setkání vedená externím mediátorem, které probíhají několikrát ročně a přispívají k udržení zdravého klimatu LMŠ. Ke stejnému účelu slouží společný víkendový výjezd, který se koná před začátkem druhého pololetí a jeho součástí je společná reflexe a plánování.

Na konci každého školního roku zpracovává vedoucí průvodkyně autoevaluační zprávu, kterou následně schvaluje ředitelka LMŠ.

Časové určení, četnost a odpovědnost za jednotlivé evaluační nástroje shrnuje následující tabulka:

Druh evaluace	Zodpovědná osoba	Měsíc provedení
Hodnocení adaptace nově přijatých dětí	Průvodkyně	Září - říjen
Rozhovory s rodiči nově přijatých dětí	Ředitelka, průvodkyně	Říjen
Sebehodnocení předškoláků	Vedoucí průvodkyně	Říjen/listopad a duben
Rozhovory s rodiči předškoláků	Ředitelka, průvodkyně	Říjen/listopad
Týmová porada	Ředitelka, celý pedagogický tým, další zaměstnanci dle zaměření porady	Měsíčně nebo častěji dle potřeby
Porada vedení	Ředitelka, vedoucí průvodkyně	Týdně nebo častěji dle potřeby
Pedagogická rada	Ředitelka, celý pedagogický tým	Srpen, leden nebo častěji dle potřeby
Oregonská metoda hodnocení dětí	Průvodkyně	Únor (předškoláci říjen/listopad)
Rozhovory s rodiči	Ředitelka, průvodkyně	Únor/březen



Diagnostické pozorování dětí	Průvodkyně	Průběžně (září–červen)
Sebehodnocení pedagogů a plánování profesního rozvoje	Ředitelka, průvodkyně, asistentka	Srpen a únor, u nových kolegů dle individuálního plánu
Hospitace	Vedoucí průvodkyně	Listopad a duben, u nových kolegů dle individuálního plánu
Supervize	Externí supervizor, celý tým	3 x ročně
Výjezd týmu	Celý tým	Leden
Evaluační TVP	Vedoucí průvodkyně	Průběžně září - červen
Evaluační ŠVP	Ředitelka, celý tým	Červen
Zjišťování úspěšnosti absolventů v ZŠ	Ředitelka	Konec 1. čtvrtletí